

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	5270122	Portefeuillehouder(s)	Maarten van den Bos
Leidinggevende/ programmamanager	Maarten Lenis	Vertrouwelijk	Nee
Ambtenaar	Joris Wijnakker	Datum in college	1 september 2026
Telefoonnummer	06-29338432	Datum fataal	Nee

Onderwerp: Vrijgave ontwerp wijzigingsbesluit omgevingsplan Nieuwe Structuur 2026

Kernboodschap

Tot 2032 geldt een overgangsperiode waarin gemeenten het van rechtswege verkregen omgevingsplan moeten omzetten naar één samenhangend omgevingsplan waarin alle regels voor de fysieke leefomgeving een plek krijgen. Om dit goed te laten verlopen is een wijzigingsbesluit nodig dat de bestaande onderdelen in een nieuwe structuur zet. Daarnaast worden met deze wijziging de regels geïmplementeerd uit de Verordening bodemenergie Arnhem Binnenstad e.o. 2021 en van de rijksregels over bodemenergiesystemen die automatisch zijn overgekomen naar een tijdelijk onderdeel in het omgevingsplan.

Voorstel

1. Het ontwerp wijzigingsbesluit omgevingsplan Arnhem 'Nieuwe Structuur 2026 - 0009' [[Link naar Planviewer](#)] vrij te geven voor terinzagelegging;
2. Te beoordelen dat voor dit wijzigingsbesluit geen milieueffectrapport noodzakelijk is;
3. Te kiezen voor dit wijzigingsbesluit geen inwonerparticipatie toe te passen;
4. De raad hierover te informeren door middel van bijgevoegde raadsbrief.

Inleiding

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Een belangrijk uitgangspunt van deze wet is dat gemeenten beschikken over één omgevingsplan voor de gehele gemeente, waarin regels voor de fysieke leefomgeving op een samenhangende manier zijn opgenomen. Door toe te werken naar één integraal omgevingsplan ontstaat meer ruimte om verschillende belangen in samenhang af te wegen en wordt het regelstelsel inzichtelijker voor inwoners, bedrijven en initiatiefnemers. Tegelijkertijd biedt de overgang naar het nieuwe stelsel de mogelijkheid om bestaande regels te vereenvoudigen en beter uitvoerbaar te maken, zodat deze beter aansluiten bij de praktijk. Bij de opbouw van het Arnhemse omgevingsplan is gebleken dat de bestaande structuur nog onvoldoende

aansluit bij deze doelstellingen. Daarom wordt met dit wijzigingsbesluit een nieuwe structuur geïntroduceerd die het omgevingsplan overzichtelijker, beter navolgbaar en toekomstbestendig maakt.

Tijdens de overgangsperiode van het omgevingsplan zullen de onderdelen die omgezet moeten worden, waaronder verordeningen, stapsgewijs in het omgevingsplan worden opgenomen. Dit sluit aan bij de aanpak om themagewijs en activiteitgericht de regels over te zetten naar het omgevingsplan, waarvoor in december 2025 een [raadsbrief](#) is verstuurd.

Nieuwe Structuur

Zoals in de raadsbrief vermeld is het omgevingsplan als instrument volop in ontwikkeling en komen vanuit de praktijk voortdurend nieuwe inzichten naar voren die vragen om aanpassingen in de techniek en de opbouw van het plan. Het belangrijkste inzicht dat is ontstaan is dat een duidelijk onderscheid nodig is tussen functies en activiteiten.

Functies geven aan welk gebruik op een locatie structureel is toegestaan en wat relevante kenmerken zijn van een gebied. De functie 'Detailhandel' geeft bijvoorbeeld aan dat een locatie is bestemd voor onder andere een winkel. *Activiteiten* gaan over handelingen die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving en waarvoor regels, vergunningplichten of andere verplichten kunnen gelden. Een 'dakkapel bouwen' is bijvoorbeeld een activiteit waarvoor regels gelden over de manier waarop dit moet worden uitgevoerd.

Dit onderscheid vormt de basis van de nieuwe plansystematiek en leidt tot een heldere opbouw van het omgevingsplan waarin gebiedsgerichte aanwijzingen en functies worden gescheiden van activiteitgerichte regels. Hierdoor ontstaat een logische en beter navolgbare structuur die beter aansluit op de systematiek van de Omgevingswet en het Omgevingsloket.

In 2025 zijn de thema's archeologie en geomorfologie¹ opgepakt, en in 2026 is het thema bodem toegevoegd aan het omgevingsplan. Verder is eerder dit jaar het Veegbesluit 2026-01 vastgesteld met een drietal beleidsvertalingen en de ontwikkelplannen Bartok-Zuid, Bartok-Noord en Laarkwartier. De regels die voortkomen uit deze wijzigingen worden omgezet in een nieuwe structuur. Het omzetten heeft juridisch geen gevolgen: mensen houden dezelfde rechten en plichten als voorheen. Wel heeft het gevolgen voor het raadplegen van het omgevingsplan in het Omgevingsloket, hoe de regels en gebieden zichtbaar worden gemaakt op de kaart en de vergunningplichten, meldingsplichten en informatieplichten vindbaar zijn.

Verordening Bodemenergie

Aanvullend op het omzetten naar een nieuwe structuur nemen we het thema bodemenergie mee in deze wijziging. Met de [verordening bodemenergie Arnhem Binnenstad e.o. 2021](#) is het interferentiegebied Bodemenergie binnenstad e.o. aangewezen. In het interferentiegebied gelden regels voor het aanleggen en gebruiken van een gesloten bodemenergiesysteem. Het interferentiegebied heeft als doel het voorkomen van negatieve onderlinge beïnvloeding

¹ Geomorfologie gaat over processen die het landschap hebben gevormd. Met name gletsjers hebben het landschap gevormd en waardevolle leemlagen gecreëerd waarvoor in het omgevingsplan regels zijn gesteld voor het behoud hiervan.

(interferentie) van meerdere bodemenergiesystemen, ter bevordering van de goede werking van bodemenergie.

Deze omgevingsplanwijziging implementeert dit interferentiegebied in het omgevingsplan en past de relevante onderdelen van de 'Bruidsschat' aan. Met de Bruidsschat worden de regels bedoeld die vanuit het Rijk automatisch zijn overgekomen naar een tijdelijk onderdeel in het omgevingsplan. Deze regels moeten uiteindelijk worden geïntegreerd in het omgevingsplan met de overige regels en – indien nodig – worden aangepast naar de lokale situatie. In dit geval wordt een artikel van de Bruidsschat beleidsneutraal omgezet en verplaatst naar het hoofdstuk dat over bodemenergie gaat. Voor de volledigheid wordt ook de beoordelingsregel uit het Bodemenergieplan Arnhem voor een gesloten bodemenergiesysteem beleidsneutraal opgenomen.

Beoogd effect

Een nieuwe juridisch-technische structuur waar de toekomstige beleidsontwikkelingen en gebiedsopgaven op kunnen voortbouwen.

Argumenten

1.1 *Deze wijziging van het omgevingsplan vormt de basis voor komende wijzigingsbesluiten.*

De belangrijkste reden om dit wijzigingsbesluit te nemen is dat het een nieuwe juridische en systematische basis onder het omgevingsplan van Arnhem legt. Met de gekozen opzet ontstaat een samenhangende structuur waarop toekomstige wijzigingen, zowel gebiedsgericht als thematisch, kunnen voortbouwen. Hierdoor kunnen nieuwe regels, beleidsontwikkelingen en gebiedsopgaven (zoals Rijnpark) op een consistente wijze in het omgevingsplan worden opgenomen, zonder dat telkens een nieuwe systematiek hoeft te worden ontwikkeld. De wijziging draagt daarmee bij aan de verdere groei van het omgevingsplan naar één integraal en toekomstbestendig stelsel van regels voor de fysieke leefomgeving.

1.2 *De werking van de Verordening bodemenergie Arnhem Binnenstad e.o. 2021 wordt gecontinueerd.*

Binnen deze wijziging wordt de Verordening bodemenergie Arnhem Binnenstad e.o. 2021 in het omgevingsplan geïmplementeerd. Deze omgevingsplanwijziging voorziet ook in een aanpassing van de 'Bruidsschat'. Artikel 22.260 van de Bruidsschat wordt beleidsneutraal omgezet en verplaatst naar het hoofdstuk dat over bodemenergie gaat. In feite heeft deze wijziging geen juridische gevolgen: het interferentiegebied en de regels daarbij blijven hetzelfde, alleen worden deze technisch in het omgevingsplan gezet.

1.3 *De wijziging van het omgevingsplan past binnen het Delegatiebesluit.*

Met het [Delegatiebesluit](#) voor het omgevingsplan heeft de gemeenteraad gevallen van wijzigingen omgevingsplan aangegeven waarin het college bevoegd is om het omgevingsplan te wijzigen. Deze situatie valt onder 'het verwerken van bestaande regels die bij de overgang naar het omgevingsplan inhoudelijk niet wijzigen'. Dit betekent dat na vrijgave van het ontwerp het college ook de wijziging

omgevingsplan zal vaststellen.

1.4 *U neemt een besluit op basis van het wijzigingsbesluit zoals getoond in de planviewer.*

Deze wijziging van het omgevingsplan is een STOP-TPOD² plan, dat voldoet aan alle technische standaarden. Bij dit voorstel vindt u:

- een wijzigingsbesluit in PDF-vorm (een preview van de bekendmaking op overheid.nl);
- een [link](#) naar het wijzigingsbesluit in de planviewer Planoview (het ontwerpbesluit).

Op basis van de inhoud die in de viewer wordt getoond, neemt u een besluit om het omgevingsplan ter inzage te leggen. Omdat de wijziging van het omgevingsplan pas zichtbaar is in het Omgevingsloket ná een positief besluit op dit voorstel, gebruiken we de planviewer Planoview om u nu al het volledige plan te tonen: inclusief tekst, locaties en kenmerken (annotaties). Met deze viewer is het mogelijk om tekst te selecteren en het daarbij horende kaartbeeld te tonen. Ook is het mogelijk om op een locatie te zoeken en de daar van toepassing zijnde regels of beleid te tonen. Verder zijn er geavanceerde zoekfunctionaliteiten om het document mee te raadplegen.

In de viewer kunt u twee onderdelen raadplegen: het Besluit en de Regels. In het onderdeel Besluit (aangegeven met een hamer-icoontje) wordt inzichtelijk gemaakt wat daadwerkelijk wordt besloten. Onderaan het besluit staat ook de Motivering: dit bevat de onderbouwing van het voorstel tot het wijzigen van het omgevingsplan. In het onderdeel Regels (aangegeven met een weegschaal-icoontje) wordt het totale omgevingsplan Arnhem getoond nadat het wijzigingsbesluit in werking zou zijn getreden. Dit maakt het mogelijk om regels in samenhang te kunnen beoordelen en de bijbehorende gebieden te tonen.

2.1 *Het opstellen van een milieueffectrapport is niet noodzakelijk.*

In de Omgevingswet is opgenomen dat bij wijzigingen van het omgevingsplan die nieuwe kaders stellen, het bevoegd gezag moet beoordelen of er aanzienlijke milieueffecten zijn en daarvoor een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. De gemeenteraad heeft deze bevoegdheid om dit te beoordelen gemandateerd aan het college via een [mandaatbesluit](#). Het wijzigingsbesluit maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk met impact op het milieu die nu nog niet kunnen. Het college kan daarmee beoordelen dat er geen MER nodig is.

3.1 *De wijziging bevat juridisch-technische herzieningen.*

De Participatieverordening gemeente Arnhem regelt (onder andere) de manier waarop de gemeente inwoners en andere belanghebbenden betreft bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid. Het uitgangspunt van deze verordening is dat participatie alleen wordt toegepast wanneer het ertoe doet. Het bestuursorgaan kan kiezen om geen inwonersparticipatie toe te passen in een aantal gevallen, bijvoorbeeld als het om ondergeschikte of juridisch-technische herzieningen van eerder vastgestelde beleidsvoornemens gaat. Omdat dit het geval is wordt u voorgesteld om geen inwonerparticipatie toe te passen voor deze wijziging omgevingsplan.

² Standaard officiële publicaties en Toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (STOP/TPOD). Zie voor meer informatie <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/aansluiten/standaarden/stop-tpod-imop>

Kantttekeningen en risico's

1.1 *De regels staan open voor zienswijze en beroep.*

Ook al is het een beleidsneutrale wijziging zonder directe gevolgen voor belanghebbenden, de procedure schrijft voor dat het besluit om het omgevingsplan te wijzigen open staat voor zienswijze op het ontwerp en beroep na vaststelling. Als er zienswijzen binnenkomen zijn wij verplicht om die te beantwoorden, terwijl we inhoudelijk de regels helemaal niet veranderen. Het geeft belanghebbenden die het niet eens zijn met de oorspronkelijke regels de kans om die te bevragen.

Financiën

De met deze wijziging gepaarde werkzaamheden kunnen met de huidige bezetting en middelen worden uitgevoerd.

Uitvoering

Nadat de wijziging omgevingsplan als ontwerp is vrijgegeven, krijgt iedereen voor een periode van zes weken de mogelijkheid om een reactie te geven op het plan.

Communicatie

Zie hiervoor de raadsbrief, onder 'communicatie'.

Bijlagen

Stukken voor college

- Bijlage 1 wijzigingsbesluit omgevingsplan Arnhem – Nieuwe Structuur 2026 - 0009 [[Link naar planviewer](#)]
- Raadsbrief ontwerp wijzigingsbesluit omgevingsplan Nieuwe Structuur 2026

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbrief ontwerp wijzigingsbesluit omgevingsplan Nieuwe Structuur 2026